

Rozwój mowy dziecka :

I Okres melodii (0- 1 r. ż.)

- ❖ 0-3 miesiąca życia dziecko komunikuje się za pomocą krzyku oraz płaczu; 2 – 3 miesiąc to czas głużenia (wydawania dźwięków zbliżonych brzmieniem do spółgłosek gardłowych i tylnojęzykowych oraz samogłosek a, o, u);
- ❖ ok. 6 miesiąca życia- gaworzenie, czyli artykułowanie sylab otwartych, np. ma ma, pa pa;
- ❖ 7-8 miesiąc życia- dziecko reaguje na mowę, początkowo istotny jest dla niego ton wypowiedzi, jeszcze nie rozumie znaczeń wyrazów;
- ❖ 10 miesiąc życia- rozwija się rozumienie mowy, dziecko jest w stanie zidentyfikować kilka wyrazów, rozumie swoje imię;
- ❖ 1. rok życia- pojawiają się świadomie używane pierwsze wyrazy, np. *mama, da, baba*.

II Okres wyrazu (od 1.do . r. ż.)

W 2. r. ż. dziecko potrafi powtórzyć za dorosłym proste słowa, nazywa dźwięki wydawane przez zwierzęta, np. miau, hau, itp.; buduje wypowiedzi dwuwyrzowe, np. *mama daje*; wykonuje proste polecenia oraz zaczyna używać słów do nazywania przedmiotów nieobecnych. Można zaobserwować u dziecka początki mowy spontanicznej.

III Okres zdania (od 2. do 3 r. ż.)

W 3 r. ż. znacząco wzbogaca się słownik dziecka, pojawiają się wypowiedzi 2 – , 3 – , 4 – wyrazowe, wypowiada głoski: *p, b, k, g, m, n, ŋ, t, d, ś, ź, ć, dź, f, w, ch, l*. Dziecko buduje proste zdania pytające i rozkazujące. Z części mowy posługuje się rzeczownikami, czasownikami, przymiotnikami i zaczyna używać spójników. Mowa dziecka staje się zrozumiała, nie tylko dla osób z najbliższego otoczenia. Okres ten jest przełomowy w rozwoju mowy, gdyż dziecko przyswaja sobie wtedy podstawy systemu leksykalnego, fonetycznego i morfologicznego języka.

IV Okres swoistej mowy dziecięcej (od 3. do 7. r. ż.)

- ❖ 4 r. ż. – dalszy rozwój mowy, okres niekończących się pytań dziecka; budowanie zdań rozwiniętych oraz pojawienie się przyimków; w mowie pojawiają się głoski: *s, z, c, dz*;
- ❖ 5 r. ż. – wzrost umiejętności narracji, dziecko wypowiada głoski: *sz, ź/rz, cz, dż* (czasami pojawia się też głoska [r]);
- ❖ 6-7 r. ż. – doskonalenie systemu językowego, głoska [r] w użyciu.

Mając na uwadze powyższe informacje, należy pamiętać, że rozwój mowy jest procesem indywidualnym i u każdego dziecka może przebiegać inaczej. W zależności od możliwości psychofizycznych dziecka i środowiska, z którego pochodzi, pewne etapy rozwoju mowy u jednych dzieci mogą pojawiać się szybciej, u innych- wolniej.

Opracowane na podstawie:

-,Logopedia” I. Styczek, PWN, Warszawa 1980;

- „Wczesna interwencja terapeutyczna. Stymulacja rozwoju dziecka. Od noworodka do 6. roku życia”, J. Cieszyńska, M. Korendo, 2007.